

ЗОВНІШНІ ФАКТОРИ ВПЛИВУ НА ДІЯЛЬНІСТЬ ТА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ.

Л.М.Минко

Економічні реалії сьогодення та сучасні умови господарювання створюють необхідність участі України в таких організаціях як Світова Організація Торгівлі (СОТ) та можливого майбутнього членства нашої країни в Європейському Союзі (ЄС). Але разом з певними перевагами такої участі для діяльності вітчизняних суб'єктів господарювання також виникає велика кількість різного роду додаткових ризиків. І в першу чергу підвищення рівня конкуренції з боку зарубіжних підприємств, а особливо це стосується харчової галузі, оскільки більшість країн членів СОТ та ЄС мають більш високий рівень, порівняно з Україною, розвитку ринкової економіки.

В цих країнах розроблені детально інвестиційна, податкова та фінансова політика в галузі підтримки своїх підприємств харчової промисловості, вищий рівень придатності, фондоддачі та енергозбереження основних засобів, що задіяні в цій галузі, стабільна сировинна база, більш стала політично-економічна ситуація.

Тому, для подальшої ефективної діяльності вітчизняних підприємств харчової промисловості необхідно розробити сучасний економічний механізм забезпечення їх конкурентоспроможності в ринковому середовищі. А саме: визначити фактори впливу внутрішнього і зовнішнього середовища на конкурентоспроможність підприємств харчової промисловості в ринкових умовах та розробити на їх основі систему взаємопов'язаних, взаємодіючих показників для постійного моніторингу рівня конкурентоспроможності українських підприємств в харчовій галузі.

Розглядаючи зовнішні фактори впливу на підприємства харчової промисловості, можна виокремити в першу чергу недосконалість вітчизняної податкової системи, яка повинна відігравати не тільки фіскальну функцію наповнюючи бюджет країни, а й функції регулювання та стимулювання економіки країни. Проблеми української податкової системи, її впливу на

розвиток та конкурентоспроможність підприємств харчової галузі неодноразово обговорювались на різних рівнях нашого суспільства від президента до приватних підприємців, але особливих позитивних зрушень не відбулося.

Також одним з важливіших зовнішніх факторів впливу на функціонування підприємств є стан ринку капіталів. На сьогоднішній день в Україні складається ситуація, коли з одного боку є бажання і вітчизняних і зарубіжних капіталодавців здійснювати інвестиції в економіку країни, а з іншого їх стримує недосконала правова захищеність інвестованого капіталу, а також рівень корупції. Вітчизняна банківська система також недостатньо розвинута відносно європейських країн-сусідок. Переважна кількість банків зосереджена в столиці та найбільших містах. Загальний обсяг банківських послуг, їх спеціалізація в співвідношенні до чисельності населення набагато менший за відповідні показники в розвинутих країнах. В результаті підприємства, особливо це стосується підприємств малого та середнього бізнесу, не мають змоги залучати дешевий позичковий капітал на тривалий період, який так необхідний для оновлення основних засобів, впровадження сучасних технологій, залучення альтернативних видів енергоресурсів та інших інновацій.

Особливе місце серед зовнішніх факторів впливу на діяльність та конкурентоспроможність підприємства харчової промисловості займає стан ринку сільськогосподарської продукції. Саме рівень розвитку сільського господарства країни є базою для успішного розвитку підприємств харчової промисловості.

Крім вищезазначених зовнішніх факторів впливу, існує ще достатньо велика кількість інших, таких як: інфляція, вартість енергоносіїв, зміна торгового статусу країни, політичні домовленості тощо, але при умові упорядкування справ на ринку капіталів, достатньої гнучкості та адаптованості до ринкових умов податкової системи вплив цих факторів не принесе тої сукупності ризиків, які виникають у вітчизняних підприємств харчової промисловості на сьогоднішній день.